

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ปวีศา สัตย์รักษา¹ ชนมณี ศิลาณิกิจ²

วันที่รับบทความ: 8 ตุลาคม 2567

วันแก้ไขบทความ: 26 กุมภาพันธ์ 2568

วันที่ตอบรับบทความ: 28 กุมภาพันธ์ 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (2) ศึกษาระดับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 357 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า (1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์; ผู้บริหารสถานศึกษา; ความผูกพันต่อองค์กร;

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240, ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: ps.mameii3z@gmail.com

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

The Relationship Between Creative Leadership of School Administrators and Teachers' Organizational Commitment Under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

Pawarisa Satraksa¹ Chonmanee Silanookit²

Received: October 8, 2024

Revised: February 26, 2025

Accepted: February 28, 2025

Abstract

This research article aims to examines the level of creative leadership of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1; investigates (2) the level of teachers' organizational commitment under study; and studies (3) the relationship between creative leadership of school administrators and teachers' organizational commitment under investigation. The quantitative research approach was employed. The samples used in the research were 357 teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 in the academic year 2024. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire with the Item-Objective Congruence between 0.80-1.00 and reliability of the questionnaire in question stood at 0.98. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient. Findings are as follows: (1) The level of creative leadership of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 overall and for all aspects were expressed at a high level. (2) The level of teachers' organizational commitment under study overall were expressed at the highest level. (3) The creative leadership of school administrators positively correlated at the high level with the teachers' organizational commitment under study, which was significant at the .01 level.

Keywords: Creative Leadership; School Administrators; Organizational Commitment;
Under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

Type of Article: Research Article

¹Master of Education Program in Educational Administration, Ramkhamhaeng University
Huamark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand
Corresponding Author Email: ps.mameii3z@gmail.com

²Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

บทนำ

การศึกษาไทยยุคปัจจุบันต้องปรับเปลี่ยนไปตามความต้องการของผู้เรียน ผู้สอนต้องประเมินผลโดยมีเป้าหมายปลายทางที่สำคัญ คือ ความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียน ซึ่งยังอาจไม่เพียงพอสำหรับการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันและอนาคต แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) มีเป้าหมาย โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R8C) หากพิจารณาด้านการศึกษปัจจุบัน กล่าวได้ว่า ในการที่จะประเมินคุณภาพของประเทศและคุณภาพของประชากร สำหรับประเทศไทย แนวทางการจัดการศึกษาปัจจุบันมีความหลากหลายทั้งในรูปแบบและวิธีการบริหารจัดการ โดยเป้าหมายปลายทาง คือ ความมุ่งหวังที่จะให้ผู้เรียนที่เข้าสู่ระบบการศึกษาเป็นคนที่มีความรู้ คุณภาพ จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำที่เหมาะสมนั้นจะต้องมีลักษณะของผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีทักษะการสื่อสารอย่างดี มองเห็นโอกาสโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า นอกจากนี้ ยังมีความสามารถในการบริหารความเสี่ยงให้มีผลต่อผลประโยชน์ที่เป็นไปได้สูงสุดและพร้อมสนับสนุนความคิดใหม่ ๆ การมีแรงจูงใจภายในด้วยการมีความอยาก ความหวัง ความปรารถนา ความเพียรพยายาม มุ่งมั่น ทดมเท มีความรู้เชิงลึก มีทักษะประสบการณ์ อันจะส่งผลให้เกิดแนวทางที่ชาญฉลาดในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จึงเป็นส่วนสำคัญให้งานสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ก็ย่อมส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน ได้แก่ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านทัศนคติ ด้านการดำเนินงาน และการดำเนินงานเป็นทีม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แสดงออกซึ่งสิ่งใหม่ ๆ ส่งผลถึงประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษามากขึ้นตามไปด้วย อีกทั้งเป็นการสร้างความเชื่อมั่น ความศรัทธา ความไว้วางใจให้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และชุมชน ให้มาร่วมมือส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของระบบการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริม และกระตุ้นครูให้มีความผูกพันต่อองค์กรอย่างต่อเนื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของครูมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับประสิทธิภาพในการทำงานและคุณภาพของการเรียนการสอน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนและคุณภาพทางการศึกษา เนื่องจากครูที่มีความผูกพันต่อองค์กรย่อมทำงานได้มีประสิทธิภาพมากกว่า เพราะมีความรักและพึงพอใจต่องานและองค์กรทำให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ดี และยินดีที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยินดี ทำให้องค์กรสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Steers, 1977) ความผูกพันที่มีต่อองค์กรของบุคคล ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะความผูกพันเป็นสิ่งที่แสดงออกหรือเป็นตัวบ่งชี้ถึงความรัก ความภาคภูมิใจ การยอมรับ และการยึดมั่นในจุดมุ่งหมายและอุดมการณ์ขององค์กร อันเป็นผลให้บุคลากรที่มีความเต็มใจที่จะทำงานเพื่อความก้าวหน้าและประโยชน์ขององค์กร ตลอดจนมีความปรารถนาที่จะเป็นสมาชิกตลอดไป ความผูกพันในองค์กร มีความรู้สึกที่ดีต่อองค์กร มีความรัก ความภาคภูมิใจ ความเอาใจใส่ต่อองค์กร รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งที่มีความเชื่อมั่น ยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร เต็มใจและเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อเป้าหมาย และต้องการที่จะดำรงไว้ซึ่งการเป็นสมาชิกขององค์กรนั้นตลอดไป

จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อนำไปเป็นข้อมูลให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

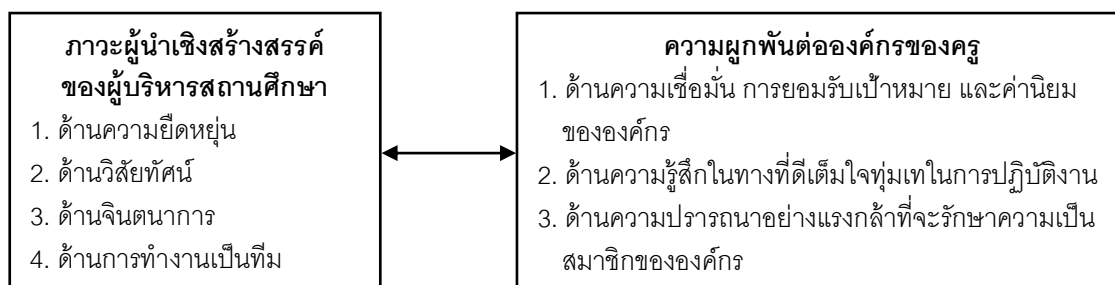
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จากการศึกษางานวิจัยของ จันจิรา น้ำขาว (2562), จุฑามาส ชื่นห้วน (2562), เตือนใจ สุนกุล (2562), เพ็ญภา ศิริภุทธ (2562), บุศรา ปุณริบุญ (2563), จิตติภูมิ เทพคำ (2564), วีรศักดิ์ เปรมสังข์ (2564), จินตนา ดีดวงพันธ์ (2565), นคร ชูสอนสาย (2565), Alshammri and Alenezi (2021) สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านความยืดหยุ่น (2) ด้านวิสัยทัศน์ (3) ด้านจินตนาการ และ (4) ด้านการทำงานเป็นทีม และสังเคราะห์ความผูกพันต่อองค์กรของครูจากงานวิจัยของ นิษานันท์ ศิริกุลสถิตย์ (2562), ธีรดา ไชยบรรดิษฐ์ (2562), พงษ์สวัสดิ์ สีหาจันทร์ (2562), สุดาพร ทองสวัสดิ์ (2562), ปกรณ์ จันสุริยวงศ์ (2563), ลูกน้ำ เจนหัดพล (2564), อภิสิทธิ์ เครือสา (2564), พัชรินทร์ จันทรสข และพรศักดิ์ สุจริตรักษ์ (2565), พงศกร แว่นแก้ว (2566) สรุปได้ว่า ความผูกพันต่อองค์กรของครู มี 3 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านความเชื่อมั่น การยอมรับเป้าหมาย และค่านิยมขององค์กร (2) ด้านความรู้สึกในทางที่ดีเต็มใจทุ่มเทในการปฏิบัติงาน และ (3) ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์กร ทั้งนี้ จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถตั้งสมมุติฐานได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน และผู้วิจัยกำหนดเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับความผูกพันต่อองค์กรของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence--IOC) ได้ค่าความสอดคล้อง 0.80-1.00 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายด้านและทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (Cronbach, 1951) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่ปฏิบัติงานสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 67 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 4,831 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการเปิดตารางของ Cohen, Manion, and Morrison (2018, p. 206) จำนวน 357 คน เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาหากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling)

4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามลักษณะของข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) หาค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ตามหลักเกณฑ์พิจารณาการแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Likert, 1932; Lindner & Lindner, 2024, p. 152)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์น้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความผูกพันต่อองค์กรของครู โดยหาค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ตามหลักเกณฑ์พิจารณาการแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Likert, 1932; Lindner & Lindner, 2024, p. 152)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ความผูกพันต่อองค์กรของครูในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ความผูกพันต่อองค์กรของครูในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ความผูกพันต่อองค์กรของครูในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ความผูกพันต่อองค์กรของครูในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ความผูกพันต่อองค์กรของครูในระดับน้อยที่สุด

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) ดังนี้ (Pearson, 1909, pp. 23-25; Frost, 2019, pp. 97-103)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = +1 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างสมบูรณ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.8 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกที่ค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.6 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -1 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบอย่างสมบูรณ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -0.8 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบที่ค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -0.6 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบปานกลาง

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ

ผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่า +1 ถึง -1

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

($n = 357$)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านความยืดหยุ่น (X_1)	4.38	0.57	มาก	3
2. ด้านวิสัยทัศน์ (X_2)	4.39	0.63	มาก	2
3. ด้านจินตนาการ (X_3)	4.41	0.59	มาก	1
4. ด้านการทำงานเป็นทีม (X_4)	4.38	0.61	มาก	4
รวม (X_{total})	4.39	0.56	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, $SD = 0.56$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านจินตนาการ ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.59$) ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.39$, $SD = 0.63$) ด้านความยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.38$, $SD = 0.57$) และด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.38$, $SD = 0.61$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (ดูตาราง 2)

ตาราง 2

ผลการวิเคราะห์ความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

($n = 357$)

ความผูกพันต่อองค์กรของครู	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านความเชื่อมั่น การยอมรับเป้าหมาย และค่านิยมขององค์กร (Y_1)	4.45	0.51	มาก	3
2. ด้านความรู้สึกลงใจทุ่มเทในการปฏิบัติงาน (Y_2)	4.66	0.46	มากที่สุด	1
3. ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์กร (Y_3)	4.51	0.47	มากที่สุด	2
รวม (Y_{total})	4.54	0.43	มากที่สุด	

จากตาราง 2 พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านความรู้สึกในทางที่ดีเต็มใจทุ่มเทในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.66$, $SD = 0.46$) ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์กร ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.47$) และด้านความเชื่อมั่น การยอมรับเป้าหมาย และค่านิยมขององค์กร ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.51$)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (ดูตาราง 3)

ตาราง 3

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความผูกพันต่อองค์กรของครู			
	Y_1	Y_2	Y_3	Y_{total}
X_1	.649**	.636**	.704**	.735**
X_2	.531**	.685**	.675**	.695**
X_3	.482**	.699**	.696**	.688**
X_4	.616**	.659**	.699**	.728**
X_{total}	.605**	.713**	.738**	.757**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 757$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 มีพฤติกรรมแสดงออกถึงความมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีพฤติกรรมในการบริหารจัดการสถานศึกษาภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง มีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาองค์กรให้มีความก้าวหน้า มีจินตนาการมองภาพความสำเร็จในองค์กรในอนาคต เพื่อขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน ตลอดจนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการแก้ปัญหาที่หลากหลายให้เท่าทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน สอดคล้องกับ เตือนใจ สุนกุล (2562) ที่ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นพฤติกรรมและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมและแนะนำกระบวนการใหม่ ๆ ด้วยวิธีใหม่ ๆ พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลงและก่อให้เกิดความริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานตลอดจนแก้ปัญหาต่าง ๆ ตามสถานการณ์ มีมุมมองที่เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาสได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Alshammri and Alenezi (2021) ที่ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็น

พฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดริเริ่มสิ่งใหม่เพื่อใช้ในการดำเนินงาน ผู้นำที่มีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ มีความคล่องแคล่วในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นท่ามกลางอุปสรรคปัญหาที่พบในระหว่างการทำงาน สอดคล้องกับ จิตติภูมิ เทพคำ (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ปิยะณัฐ หมีวงศ์ (2565) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและเหมาะสม มีการแบ่งโครงสร้างงานในองค์กรอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีความช่วยเหลือเกื้อกูล เอื้อเฟื้อ สามัคคีต่อกัน รวมทั้งกำหนดภาระงานให้กับบุคลากร สอดคล้องกับความสามารถและความเชี่ยวชาญของแต่ละบุคคล และมีการส่งเสริมบุคลากรให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ จึงส่งผลให้บุคลากรในองค์กรมีความรู้สึกรักภูมิใจในฐานะที่เป็นสมาชิกขององค์กร ปกป้องและรักษาชื่อเสียงขององค์กร รวมทั้งเต็มใจที่จะช่วยเหลือหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ เกียรติสุดาศรีลาชัย (2563) ที่พบว่า สมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของครูกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางถึงมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ส่งผลให้การเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน ซึ่งทำให้ครูรู้สึกว่าตนมีบทบาทสำคัญในองค์กร ความรู้สึกเช่นนี้ช่วยเพิ่มความผูกพันและความภาคภูมิใจในงานที่ทำ การสร้างบรรยากาศที่ทำให้สมาชิกในองค์กรมีทัศนคติเชิงบวก รู้สึกว่าตนได้รับการยอมรับและมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง สิ่งนี้สามารถส่งผลให้ครูมีความผูกพันและความภักดีต่อองค์กรพร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษามีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ผลตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ที่ยุติธรรม จะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งทำให้ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษารู้สึกว่าตนมีค่าและเป็นส่วนสำคัญขององค์กร สอดคล้องกับ ดุษฎีวัฒน์ แก้วอินทร์, สมศักดิ์ นิลผาย, สมหวัง อ่อนละออ, ภาพร วรรณไชย และเนอริ์ อ้นวิชา (2562) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ ปณิธาน บุญประสิทธิ์ และวีรภัทร ภัทรกุล (2567) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 และมีความสัมพันธ์สูง

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษา พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม สนับสนุนและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2. จากการศึกษา พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้านความเชื่อมั่น การยอมรับเป้าหมาย และค่านิยมขององค์กร มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมกับครูในสถานศึกษาในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน รวมถึงนโยบายการทำงานที่ชัดเจน

3. จากการศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ดังนั้น ควรจะพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง เพราะจะส่งผลให้ความผูกพันต่อองค์กรของครูมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติสุดา ศรีราชย์. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของครูกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันจิรา น้าขาว. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิตติภูมิ เทพคำ. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา.
- จินตนา ดีดวงพันธ์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารและพัฒนาการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จุฑามาส ชุ่นห้วน. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ณิชาชนันท์ ศิริกุลสถิตย์. (2562). ความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนวัดพระปฐมเจดีย์. ค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดุสิตวัฒน์ แก้วอินทร์, สมศักดิ์ นิลผาย, สมหวัง อ่อนละออบ, ภาพร วรรณไชย และเนอริ์ อ้นวิศา. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 5(18), 68-77.
- เตือนใจ สุนกุล. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธีรดา ไชยบรรดิษฐ์. (2562). แรงจูงใจในการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- นคร ชูสอนสาย. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคชีวิตวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการการศึกษา), มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- บุศรา ปุณฺณบุญ. (2563). องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปกรณ จันสุริยวงศ์. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันในองค์กรของบุคลากรกับการบริหารงานอาคารสถานที่ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 12(2), 54-67.
- ปณิธาน บุญประสิทธิ์ และวีรภัทร ภัทรกุล. (2567). ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 19(1), 55-63.
- ปิยะณัฐ หมั่นวงศ์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พงศกร แว่นแก้ว. (2566). แนวทางการเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลวัดลูกแกประชาชนูปถัมภ์. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พงษ์สวัสดิ์ สีหาจันทร์. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบูรพาสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พัชรินทร์ จันทรสข และพรศักดิ์ สุจริตรักษ์. (2565). การบริหารทรัพยากรมนุษย์กับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดราชบุรี. วารสารการอาชีวศึกษาศาสตรกลาง, 6(1), 40-49
- เพ็ญญา ศรีภู่. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ลูกน้ำ เจนหัดพล. (2564). ความผูกพันของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วีรศักดิ์ เปรมสังข์. (2564). ความต้องการจำเป็นและแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบางปลาม้า “สูงสูดผดุงวิทย์” จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สุดาพร ทองสวัสดิ์. (2562). สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาความผูกพันต่อองค์กรของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อภิสิทธิ์ เครือสา. (2564). ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงเรียนคณะราษฎรบำรุงปทุมธานี. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Alshammri, F. S., & Alenezi, A. K. (2021). Creative leadership and its relationship to thinking styles among Saudi University leaders. *International Journal of Education and Practice*, 9(2), 340-353.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research methods in education* (8th ed.). Routledge.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), 297-334.

- Frost, J. (2019). *Introduction to statistics: An intuitive guide for analyzing data and unlocking discoveries*. Statistics by Jim Publishing.
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 22(140), 5-55.
- Lindner, J. R., & Lindner, N. J. (2024). Interpreting Likert-type scales, summated scales, unidimensional scales, and attitudinal scales: I neither agree nor disagree, Likert or not. *Advancements in Agricultural Development*, 5(2), 152-163.
- Pearson, K. (1909). Determination of the coefficient of correlation. *Science*, 30(757), 23-25.
- Steers, R. M. (1977). Antecedents and outcomes of organizational commitment. *Administrative Science Quarterly*, 22(1), 46-56.